

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skawinie

Rok szkolny 2022/2023

Tabela 1.

Imię i nazwisko nauczyciela	Kinga Sulejman
Zajęcia edukacyjne	Zajęcia rozwijające-elementy prawa
Klasa	1
Tygodniowy wymiar godzin	2

Kryteria oceny i metod sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

Ocenianie ucznia odbywa się zgodnie z:

1. Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (DZ.U.1991 nr 95 poz. 425).
2. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 373).

3. Statutem Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skawinie.

Ocenianie należy do jednego z najtrudniejszych etapów pracy nauczyciela. Jest on jednak niezbędny zarówno ze względów formalnoprawnych jak i dydaktycznych. Ocena szkolna ma na celu m. in.:

1. podanie informacji zwrotnej dla nauczyciela i ucznia o stanie przyswojonej wiedzy i umiejętności,
2. podanie informacji o włożonym wysiłku uczniów,
3. podanie informacji dla nauczyciela odnośnie efektów kształcenia,
4. podanie informacji dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów,
5. wypełnienie wymogów wewnątrzszkolnego systemu oceniania,
6. udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania swojego rozwoju,
7. motywowania ucznia do dalszych postępów w nauce,
8. monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Dokonując oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia wykorzystane zostaną:

1. pisemna i ustna kontrola wiedzy i umiejętności,
2. indywidualne i/ lub zespołowe opracowanie i prezentacja np. tekstów wystąpień, debat, pokazów itp.,
3. ustne odpowiedzi na lekcji,
4. ćwiczenia z wykorzystaniem warsztatu pracy podczas pracy na lekcji,
5. zadanie domowe,
6. inne formy pracy ucznia na lekcji uwzględniające specyfikę przedmiotu.

Korzystanie z powyższych propozycji uwzględni indywidualizację nauczania, co oznacza, że metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia dostosowane zostaną do jego predyspozycji.

Tabela 2. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu „zajęcia rozwijające-elementy prawa” dla klasy 1 liceum ogólnokształcącego

<p>Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)</p>	<p>Uczeń wyjaśnia pojęcia norma społeczna, norma prawna, przepis prawny, prawo (w znaczeniu przedmiotowym, w znaczeniu podmiotowym), prawo pozytywne, prawo naturalne, stosunek prawny, skutek prawny, system prawa, gałąź prawa; wymienia funkcje prawa, elementy aktu prawnego, źródła pochodzenia współczesnych systemów prawa, zasady prawa, rodzaje ubezwłasnowolnienia, źródła prawa powszechnie obowiązującego i miejscowego; charakteryzuje pojęcia przestrzeganie prawa, stosowanie prawa, wykładnia prawa, charakteryzuje prawo konstytucyjne oraz jego rangę w systemie prawa, podaje elementy budowy normy prawnej; zna pojęcie źródła prawa, wymienia podmioty mające w Polsce prawo inicjatywy ustawodawczej; korzysta z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; wyjaśnia nazwę prawo cywilne, wymienia źródła prawa cywilnego, definiuje pojęcie osoby fizycznej i prawnej, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, wymienia osoby prawne, definiuje pojęcia prawo administracyjne i postępowanie administracyjne, akt administracyjny, decyzja administracyjna; wyjaśnia pojęcia wolności i prawa człowieka; wymienia cechy praw człowieka, wymienia organizacje samorządowe stojące na straży praw człowieka w Polsce i na świecie, organizacje międzynarodowe stojące na straży ochrony praw człowieka na świecie oraz państwa w których łamane są prawa człowieka, wymienia instytucjonalne organy ochrony praw człowieka w Polsce, generacje praw człowieka oraz regionalne systemy ochrony praw człowieka, wymienia państwa, w których obowiązuje kara śmierci; charakteryzuje pojęcia organ władzy publicznej, władza sądownicza, wymiar sprawiedliwości, sędzia, ławnik, powszechna skarga konstytucyjna; wymienia organy władzy ustawodawczej w Polsce; wymienia cechy stosunku cywilnoprawnego, rozróżnia osoby fizyczne i osoby prawne, wymienia i charakteryzuje cechy osób fizycznych i osób prawnych; wyjaśnia sens umowy sprzedaży i jej znaczenie gospodarcze; sporządza umowę sprzedaży; identyfikuje sytuacje, w których ma miejsce sprzedaż konsumencka; wyjaśnia pojęcie: spadek; rozróżnia sytuacje, w których ma miejsce dziedziczenie ustawowe, od sytuacji, w których ma miejsce dziedziczenie testamentowe; charakteryzuje pojęcia przestępstwo, kara, wymienia funkcje kary, sposoby popełniania przestępstw, zna pojęcie prawa karnego; znajduje wzory umów najmu lokalu i wymienia konieczne ich elementy, wzory umów zlecenia i umów o dzieło i przedstawia konieczne ich elementy, wzory apelacji, znajduje źródła prawa powszechnie obowiązującego w Polsce (np. na stronie internetowej sejm.gov.pl), wymienia uczestników debaty oksfordzkiej.</p>
<p>Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)</p>	<p>Uczeń: odróżnia normy prawne od innych norm postępowania, wyjaśnia, na czym polega zagwarantowanie przestrzegania prawa przymusem państwowym, wskazuje prawa podmiotowe w opisanych sytuacjach, wyodrębnia stosunki prawne ze wszystkich stosunków społecznych, podaje przykłady zdarzeń prawnych i określa ich skutki, wymienia zasady budowy systemu prawa, wymienia elementy koncepcji budowy normy prawnej, rozumie znaczenie Konstytucji RP; określa przedmiot prawa cywilnego, wymienia cechy charakterystyczne osób prawnych, wyjaśnia status jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej;</p>

<p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:</p>	<p>określa zasady dziedziczenia ustawowego i testamentowego, przedstawia strukturę administracji i samorządu terytorialnego, podział administracyjny kraju, wymienia przesłanki ważności aktu administracyjnego; zna elementy decyzji administracyjnej; charakteryzuje sposoby popełniania przestępstw, zna okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną, wymienia elementy przestępstwa, klasyfikuje hierarchicznie akty normatywne; wyszukuje i korzysta ze źródeł prawa miejscowego; wyjaśnia pojęcia: zdolność do czynności prawnych, ubezwłasnowolnienie, zdolność prawna, wymienia elementy zawiadomienia o przestępstwie, charakteryzuje najważniejsze z praw człowieka: prawo do życia, prawo do wolności słowa, prawo do wolności sumienia i wyznania, prawo do prywatności; opisuje zadania instytucji stojących na straży ochrony praw człowieka w Polsce i charakteryzuje ich znaczenie w demokratycznym państwie prawnym, opisuje zadania Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka, charakteryzuje kampanie społeczne prowadzone przez Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich, charakteryzuje regionalne systemy ochrony praw człowieka, prezentuje argumenty przeciwników i zwolenników kary śmierci; zna pojęcie mediacji; wyjaśni pojęcie umowy, charakteryzuje wzorzec umowy, zawarcie umowy; zna uprawnienia przysługujące konsumentowi; wymienia i charakteryzuje cechy umowy-zlecenia i umowy o dzieło oraz odnajduje ich wzory; odnajduje kazusy z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego, charakteryzuje strukturę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania sądu rejonowego, okręgowego oraz apelacyjnego (na podstawie aktualnego informatora prawniczego), charakteryzuje zasady debaty oksfordzkiej.</p>
--	--

<p>Wymagania rozszerzające (ocena dobra)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:</p>	<p>Uczeń: rozróżnia rodzaje norm prawnych, rozumie pojęcia prawo stanowione, prawo zwyczajowe, prawo precedensowe; wymienia i charakteryzuje sposoby powstawania prawa; wymienia i charakteryzuje podstawowe gałęzie prawa; charakteryzuje poszczególne zasady budowy systemu prawa; rozumie różnice pomiędzy przestrzeganiem a stosowaniem prawa, porównuje koncepcje budowy normy prawnej; odnajduje w Konstytucji RP przepisy, które zawierają podstawowe zasady funkcjonowania państwa, charakteryzuje akty normatywne obowiązujące w Polsce, opisuje proces legislacyjny w Polsce, charakteryzuje rodzaje ubezwłasnowolnienia; charakteryzuje postępowanie administracyjne, podmioty postępowania administracyjnego, cechy postępowania administracyjnego, środki odwoławcze od decyzji organów administracyjnych, wymienia publikatory źródeł prawa; wymienia zasady prawa cywilnego; korzysta z kodeksu cywilnego; wymienia wady oświadczenia woli, charakteryzuje podmioty postępowania administracyjnego, cechy postępowania administracyjnego, środki odwoławcze od decyzji organów administracyjnych; wyjaśnia znaczenia ksiąg wieczystych i korzysta z ksiąg wieczystych zamieszczonych w Internecie, wymienia główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa, charakteryzuje zawiadomienie o przestępstwie, elementy przestępstwa; opisuje procedurę składania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; wymienia i opisuje konstytucyjne mechanizmy ochrony praw człowieka w Polsce; klasyfikuje organy władzy samorządowej działające w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego na organy stanowiące i organy wykonawcze; przedstawia strukturę wymiaru sprawiedliwości w Polsce; charakteryzuje mediacje jako jeden ze sposobów rozwiązywania konfliktów, porównuje umowę-zlecenie z umową o dzieło; rozróżnia sytuacje, w których powinna być zawarta umowa-zlecenie, od sytuacji, w których powinna być zawarta umowa o dzieło; stosuje w praktyce zasady debaty oksfordzkiej, wymienia cechy państwa prawa.</p>
<p>Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:</p>	<p>Uczeń: porównuje normy prawne z normami moralnymi, obyczajowymi i religijnymi; wyodrębnia i wskazuje elementy normy prawnej wskazuje powiązania pomiędzy państwem i prawem; wyjaśnia zasady niedziałania prawa wstecz; rozróżnia pojęcia prawo pozytywne i prawo naturalne; wyodrębnia w opisanych sytuacjach prawa podmiotowe bezwzględne i prawa podmiotowe względne; wymienia i charakteryzuje cechy stosunku prawnego; klasyfikuje zdarzenia prawne; analizuje przepisy Konstytucji RP zawierające podstawowe zasady funkcjonowania państwa, charakteryzuje państwo prawa; wskazuje w normie prawnej hipotezę dyspozycję i sankcję, charakteryzuje osoby fizyczne na podstawie ich zdolności do czynności prawnych; charakteryzuje czynności prawne i podaje ich przykłady, porównuje postępowanie cywilne i administracyjne, porównuje uprawnienia podmiotów postępowania administracyjnego, charakteryzuje główne prawa, jakie przysługują ofierze, sprawcy i świadkowi przestępstwa, charakteryzuje zawiadomienie o przestępstwie; klasyfikuje prawa człowieka na prawa i wolności osobiste, prawa i wolności polityczne oraz prawa i wolności społeczne, ekonomiczne i kulturalne; przedstawia zarys historyczny praw człowieka; charakteryzuje najważniejsze organizacje międzynarodowe stojące na straży praw człowieka; opisuje mechanizmy ochrony praw człowieka funkcjonujące w regionalnych systemach ochrony praw człowieka, charakteryzuje działalność praw człowieka w Polsce; wskazuje podmioty właściwe do stanowienia poszczególnych aktów normatywnych; opisuje procedurę legislacyjną;</p>

	<p>wskazuje podmioty właściwe do stanowienia aktów prawa miejscowego; charakteryzuje elementy aktów normatywnych; korzysta z dzienników urzędowych; opisuje zasady obowiązywania aktów normatywnych w czasie oraz zasady terytorialnego zasięgu obowiązywania aktów normatywnych; stosuje bezbłędnie zasady debaty oksfordzkiej w praktyce, stawia tezy do debaty oksfordzkiej, sporządza przykładową umowę o dzieło oraz umowę zlecenie, charakteryzuje mediację jako alternatywny sposób rozwiązywania konfliktów.</p>
<p>Wymagania wykraczające (ocena celująca)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:</p>	<p>Uczeń: wskazuje różnice między pojęciami przepis prawny i norma prawna; wskazuje różnice pomiędzy prawem stanowionym, prawem zwyczajowym i prawem precedensowym; wymienia i charakteryzuje funkcje prawa; wyjaśnia czym jest prawo podmiotowe, prawa podmiotowe względne i prawa podmiotowe bezwzględne, w opisanych sytuacjach wyodrębnia wszystkie elementy stosunku prawnego; wskazuje relacje, jakie zachodzą pomiędzy pojęciami podstawowa gałąź prawa i funkcjonalna gałąź prawa, charakteryzuje hierarchiczne zależności między źródłami prawa; analizuje przepisy Konstytucji RP zawierające podstawowe zasady funkcjonowania państwa, charakteryzuje akty prawa miejscowego, charakteryzuje dzienniki urzędowe; wymienia i charakteryzuje części prawa cywilnego; charakteryzuje zasady prawa cywilnego; sporządza pełnomocnictwa w określonych sprawach, sporządza testament zwykły, charakteryzuje działy prawa cywilnego, porównuje formy sporządzania testamentu, charakteryzuje zasady prawa karnego i porównuje je z zasadami prawa cywilnego, charakteryzuje uprawnienia organów odwoławczych od aktów administracyjnych wydanych w postępowaniu administracyjnym; wymienia najważniejsze organizacje międzynarodowe, których zadaniem jest ochrona praw człowieka, i wie na czym polega ich działalność; charakteryzuje mechanizmy ochrony praw człowieka działające w Europie i nazywa je oraz opisuje działalność instytucji europejskich wykonujących zadania w tym zakresie; wymienia instytucje stojące na straży ochrony praw człowieka w Polsce i charakteryzuje ich działalność; przywołuje dane statystyczne dotyczące kary śmierci na świecie, charakteryzuje instrumenty ochrony praw człowieka na świecie, organizuje przebieg debaty oksfordzkiej na wskazany temat, wciela się w rolę mediatora, analizuje kazus skargi konstytucyjnej.</p>

Jeżeli uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą (poziom konieczny) otrzymuje ocenę niedostateczną w ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym.

Ocena z pracy pisemnej ucznia wynika z otrzymanych przez ucznia punktów za wykonane zadanie z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz predyspozycji.

Tabela 3. Ocena z pracy pisemnej ustala się według następującej skali zgodnie z §58 ust. 4 Statutu LO im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skawinie:

:

Ocena	Skala 1-6
1	0-40% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów
2	41-49% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów
3	50-70% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów
4	71-85% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów
5	86-95% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów
6	96-100% Wszystkich możliwych do uzyskania punktów

Wymagania edukacyjne zgodnie z art. 44b ust. 8 pkt 1 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 1991 nr 95 poz. 425), dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.; Dz. U. 2019 poz. 373.):

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;

4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno- -pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe;

5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.